

رحمت‌اله صادقیان

گذار به IFRS: کارنامه‌ی دوساله

سازمان بورس و اوراق بهادار، دو سال پیش‌تر، گروهی از ناشران اوراق بهادار را، برای دوره‌های مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۹۵ و بعد از آن به ارائه‌ی صورت‌های مالی خود بر مبنای استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی موظف ساخت. بدین ترتیب، اکنون دو سال است که برخی از ناشران عضو سازمان بورس، موظف به گزارشگری مالی بر مبنای استانداردهای بین‌المللی هستند. چنان که می‌دانیم، گذار به استانداردهای بین‌المللی گام مهمی برای یکسان‌سازی و قابلیت مقایسه‌ی داده‌های مالی بنگاه‌های ایرانی با بنگاه‌های بین‌المللی و بنابراین امکان در هم‌آمیزی و تعامل اقتصادی با جهان و علاوه بر آن ارتقای شفافیت گزارشگری مالی در بنگاه‌های اقتصادی است.

اما، همچنان که تجربه‌ی این دو سال نشان داده است مجموعه‌ای از عوامل در سطوح ساختاری، مقرراتی - قانونی، نهادی، و جز آن، در عمل باعث شده، به‌رغم تلاش‌های ارزشمند انجام شده‌ی نهادهای ناظر، استانداردگذار و مجری، میزان تحقق برنامه‌ها کم‌تر از سطح پیش‌بینی شده باشد. یک عنصر کلیدی در این مورد مفهوم «ارزش منصفانه» در استانداردهای بین‌المللی و دشواری‌های مقرراتی و نهادی ما در انتقال از ارزش‌های مبتنی بر بهای تمام‌شده به ارزش‌های جاری و «منصفانه» است. در این میان، نابسندگی قوانین مالیاتی، عامل بازدارنده‌ی مهمی در تقویم و برآورد برخی از اقلام ترازنامه به ارزش منصفانه بوده است. علاوه بر آن، فقدان نظام حرفه‌ای «ارزش‌یابی» در کشور نیز، عامل نهادی مهمی بوده که برآورد ارزش‌های منصفانه را در عمل دشوارتر از آن چه تصور می‌رفت ساخته است. همچنین، نابرخورداری از استانداردهای ارزیابی و تولید داده‌های پایه برای ارزش‌یابی می‌تواند دشواری‌های دیگری در تقویم بر مبنای ارزش‌های منصفانه پدید آورد.

به همین ترتیب، به موازات ارتقای گزارشگری مالی در بنگاه‌ها برای گذار موفقیت‌آمیز به IFRS نیازمند ارتقای نظام حسابرسی و اعتباردهی کشور، چارچوب‌های نرم‌افزاری و پیش‌نیازهای آموزش حرفه‌ای نیز هستیم.

مشاهده می‌کنیم که استمرار موفقیت‌آمیز مسیر طی شده به سوی استانداردهای بین‌المللی نیازمند مجموعه‌ای از اقدامات و تلاش‌های هماهنگ در سطوح کلان و مقررات‌گذاری‌ها و نهادسازی‌هاست و با توجه به تجربه‌ی دو سال اخیر نیازمند برقراری یک ساختار نهادی منسجم برای پیگیری این امر در سطوح کلان و بازارهای مالی پول و سرمایه هستیم. ■